

Μια πρόσθεση από αφαιρέσεις

THE EUGENIAS MPOGIANOU

» **Το να προσπαθείς** να κατατάξεις ειδολογικά ένα βιβλίο, κατά τη γνώμη μου, έχει πολύ μικρή σημασία σχετικά με την αξία του ίδιου του έργου. Το αν πρόκειται για αυτοβιογραφία ή μυθοπλασία ή χρονικό ή σκιαγράφηση μιας πόλης ή δημοσιογραφικό κείμενο δεν το κάνει λιγότερο ή περισσότερο σημαντικό. «Λογοτεχνία είναι η μη επιείκεια απέναντι στις λέξεις» λέει ο Σκαμπαρδώνης σε έναν από τους ωραιότερους και πιο ακριβείς ορισμούς για τα λόγια που τόσο μας βασανίζουν. Με ένα ανέμελο, παιδικό θαρρείς, σάλτο επιβιβάζεται στο «Λεωφορείο» νούμερο «10» που ενώνει τη Χαριλάου με τον Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό και με αστειρευτο κέφι, υπονομευτικό χιούμορ και μια λοξή εντελώς προσωπική ματιά πάνω στα πράγματα που τόσο χαρακτηρίζει το κορυφαίο, κυρίως διηγηματογραφικό, σύνολο του έργου του, μας χαρίζει ένα απολαυστικό ταξίδι στον χρόνο και στον τόπο που μεγάλωσε και απέκτησε την ταυτότητά του. «Το δρομολόγιο αυτό είναι μια πρόσθεση από αφαιρέσεις», καθώς η μνήμη επανέρχεται αποσπασματική, «επιλέγει» εκείνη που θα κοντοσταθεί και πού θα προσπεράσει, σε τι θα δώσει βάση και

τι θα αγνοήσει, αναδημιουργώντας, επανακαθορίζοντας, ένα παρελθόν που πάλλεται σαν να παραμένει αενάως ζωντανό. Βεβαίως ο συγγραφέας γνωρίζει καλά πως κάθε επιστροφή είναι μια ψευδαίσθηση. Μα εκείνος δεν επιστρέφει. Δεν ενδίδει στη νοσταλγία. Θυμάται. Ή μάλλον αρνείται να ξεχάσει. Αρνείται να αφηθεί στη μελαγχολία του εφήμερου. Δεν θέλει να ξεχαστεί τίποτε από όσα πέρασαν, από όσα διαμόρφωσαν τον αέρα αυτής της ρέουσας πολυπλόκαμης αέρινης πόλης που είναι πάντα, άλλοτε υπογείως, άλλοτε πρωταγωνιστώντας, μέσα στο κάδρο της εικόνας του. Είναι συγκινητικά τρυφερός -ας πούμε, όταν καταγράφει- για να μην ξεχαστεί -το «ιστορικό νούμερο του τηλεφωνικού κέντρου» της εφημερίδας «Μακεδονίας» μετά το άδοξο τέλος της πορείας της. Το καταγράφουμε κι εμείς εδώ τιμώντας το κουράγιο και το πείσμα του: 2310-521.621.

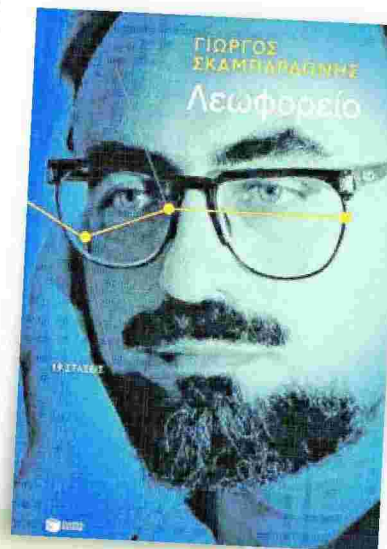
Αν κάτι χαρακτηρίζει τον αφηγητή, είναι η ανησυχία. Μια ανησυχία καθολική, σχεδόν ενάντια στη θέλησή του. Θέλει να δει, να ζήσει, να γευτεί τα πάντα. Έχεις την εντύπωση πως βρίσκεται σε πολλά σημεία ταυτοχρόνως -γιατί είναι αποφασισμένος να μην αφήσει τίποτε να πάει χαμένο- και πως μαζί αιωρείται πάνω από την πόλη

βλέποντας, παρατηρώντας τα αφανή, δίνοντας φωνή στα ασήμαντα και, κυρίως, αγαπώντας. Αγαπά ό,τι τον ερεθίζει, ό,τι του κινεί την περιέργεια, ό,τι τον φέρνει πιο κοντά στους ανθρώπους. Παρ' όλο που από τις σελίδες του περνάνε μια σειρά από διανοούμενοι - Γιώργος Θέμελης, Ασλάνογλου, Χριστιανόπουλος- όσο και θρυλικές μορφές της Θεσσαλονίκης -ο Γουσίδης, ο Βιδολόγος, ο Μπίλης ο ψυχίατρος, ο Δήμου, ο μέχρι και σήμερα ακάματος γλεντοκόπος,

ρηξικέλευθος Σακέτας- αυτοί που κυριαρχούν είναι οι απλοί άνθρωποι του μόχθου και της πιάτσας. Παρ' ότι λαϊκής καταγωγής και ο ίδιος, ο αριστερός μπακάλης πατέρας του θέλει να τον κάνει γιατρό, «γιατί άμα είσαι λαός θα σε τσαλαπα-

τάνε όλοι». Το ιδιωτικό σχολείο, τα γαλλικά, αλλά και κάτι εσώτερο, εντελώς δικό του, τον διαφοροποιούν από τους άλλους. Αυτός όμως πασχίζει να ενωθεί με τους «φτωχούς και τους αλητάμπουρες», να καταξιωθεί στις παρέες τους. Βουτάει με τα μούτρα στον κόσμο τους και τελικά -άλλη μια απόδειξη πως πάντα γίνεται αυτός που είσαι- τραβάει τον δικό του δρόμο. Ο Σκαμπαρδώνης με την αφηγηματική του κομψότητα και το εξαιρετικό αισθητήριό του για τη ζωή και τη γλώσσα αποδεικνύει, για άλλη μια φορά,

πως μόνο η ποιότητα της ματιάς που πέφτει πάνω σε μια ιστορία τη διαφοροποιεί, καθιστώντας την άξια να γίνει αφήγηση.

info:

Γιώργος Σκαμπαρδώνης,
«Λεωφορείο: 19 στάσεις»
Εκδ. Πατάκη
246 σελ. Τιμή: 13,30 ευρώ

